

Γάλλων. Ὁ Δελακούγγλης ἰδιαιτέρος αὐτοῦ φίλος πλοίαρχος δικρότου καὶ διοικῶν τὴν Ἀστρολάβην, ἐπιβάς εἰς τινὰ κανονοφόρον καὶ εἰσελθὼν μετ' ἄλλων λέμβων εἰς μικρότατον τινὰ κόλπον περικυκλωμένον ὄντα ἐξ ὑφάλων, ἐπὶ σκοπῇ τοῦ νὰ λάβῃ ὕδωρ, εὐρέθη αἰφνης ἐπὶ ξηρᾶς πρὸς τὸ χαμηλὸν τῆς καλιβρίας μέρους· θελήσαντες τότε νὰ τὸν γυμνώσωσιν οἱ ἄγριοι περικυκλωσαν αὐτὸν ἐκ τοῦ πολλὰ πλησίον· ἀλλ' ἐνῷ ἤλπιζε νὰ κρατήσῃ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἀνευ χύσεως αἱματος, ἐκρημνίσθη αἰφνης παρὰ σωροῦ τινος λίθων, καὶ πολλὰί ἐκαστοὶ ἀνθρώπων ἐπεσαν συγχρόνως ἐπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συντρόφων του. Ὁ Δελακούγγλης ἐφρονεῦθη παρὰ τῶν ἀγρίων τούτων μετὰ ἔνδεκα ἐτέρων ἐκ τῆς συνοδείας του, οἱ δὲ λοιποὶ διεσώθησαν κολυμβῶντες εἰς τὰς λέμβους αἵτινες εὐρίσκοντο εἰσέτι ἐπὶ τοῦ πελάγους· τὸ πλείστον αὐτῶν μέρους φέροντες πληγὰς βραχέας.

Ἐπισκεφθεῖται καὶ τινὰς ἐτέρας νήσους αἱ δύο φρεγᾶται ἐβθασαν ἐν Βοτανυδεὺ (Botanybay) τὴν 46 Ἰαννουαρίου 1783, ἐκ τοῦ μέρους αὐτοῦ χρονολογεῖται ἡ τελευταία ἐπιστολὴ τὴν ὁποῖαν ὁ Λαπερούσιος ἔγραψεν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸν τὴν 7 Φεβρουαρίου· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νεκρικὸν κάλυμα ἐβρίσθη ἐπὶ τῆς εἰσαρμένης ὁλων ἐκείνων, ἐξ ὧν συνετίθετο ἡ ἐκστρατεία. Ἐμὲλλον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν νῆσον τῆς Γαλλίας πρὸς τὰ τέλη τῶν 1788, ἀλλὰ δύο ἔτη παρῆλθον ἔκτοτε χωρὶς νὰ φανῶσι παντελῶς ἀκόμη· τότε ἡ περὶ τῆς τύχης τοῦ Λαπερουσίου περιέργεια ἤρχισε νὰ γίνεταί ἐπαίσθητὴ ἐν τῇ μέσῃ τῶν παραγῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως· ἡ ἐν Παρίσις ἐταιρεία τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας ὕψωσε τὴν φωνὴν ἐνώπιον τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ ὁ Δουδεβίχος δέκατος ἔκτος παρεκαλέσθη νὰ διατάξῃ τὸν ὀπλισμὸν δύο πλοίων διὰ νὰ ὑπάγῃσι πρὸς ἀναζήτησιν τῶν θαλασσοπόρων. Ὁ Δεντρεκαστίος, ὅστις ἐπεφορτίσθη τὰ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν ἔλαβεν ἐνταυτῇ ὁδηγίαν νὰ τελειοποιήσῃ τὰ ἔργα τοῦ Λαπερουσίου. Τὸ δευτέρον τῆς ἀποστολῆς του μέρος ἐπληρώθη ἐπιτυχῶς διὰ τῶν μετ' αὐτῶν ἐπιβιβασθέντων εἰς τὰ πλοία μηχανικῶν καὶ ἄλλων σοφῶν· ἀλλ' ὁ πρῶτιστος σκοπὸς τῆς ἐκστρατείας δὲν ἐπέτυχε διόλου· τίποτε δὲν ἀνεκαλήσθη περὶ τοῦ Λαπερουσίου καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ· καὶ ἡ σύζυγός του ἀποθανοῦσα κατὰ τὰ 1809, καθὼς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν δυστυχῶν θαλασσοπόρων ἔμειναν εἰς τὴν ἀνήσυχον καὶ θλιβεράν ἀβεβαιότητα, εὐρίσκόμεναι ἀενάως μετὰ τὸ ἐλπίδων νέων καὶ ἀπελπισίας τοσοῦτον μᾶλλον σκληρῶν, καθ' ὅσον ποτὲ ἀρκετὰ ἐριστικαὶ δὲν ἦσαν ὥστε νὰ δυνηθῶσι νὰ καταστρέψωσι διὰ μιᾶς πᾶσαν ἐλπίδα.

» Κατὰ τὰ 1827 ἀνεκαλύφθη τέλος πάντων παράτινος πλοίαρχου Ἀγγλοῦ Διλλὸν καλουμένου εἰς μίαν τῶν νήσων Βανικίρων, ὁ τόπος ὅπου συνέβη τὸ ναυάγιον τοῦ Λαπερουσίου· ὁ τόπος αὐτὸς ἐπισκέφθη ἐκ νέου κατὰ τὰ 1828, παρὰ τοῦ Κ. Δουμὸν Δουρεβίλου, ὅστις ὕψωσεν ἐπὶ τοῦ ἀκροθαλασίου ἐν μνημεῖον πρὸς μνήμην τῶν δυστυχῶν συμπατριωτῶν του, καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα, ἐναποτεθέντα ἐπομένως εἰς τὸ ἐν Παρίσις ναυτικὸν μουσεῖον.

Ο ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ.

ΧΕΛΙΔΩΝΕΣ

Ἡ ΤΟ ΕΑΡ.

Ἦλθ' ἦλθε χελιδὼν, καλὰς
Ἦρας ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτούς.
— Παρ' ΑΘΗΝΑΙΩ.

Ἦλθατε, καλῶς ἦλθατε, γλυκεῖα! χελιδόνες!
Τὴν χλοερὰν αὐτῆς στολὴν ἡ φύσις θεὸς νὰ βαλῇ!
Τῆς ἀπουσίας σας, μικραὶ, οἱ μῆνες ὡς αἰῶνες
Μ' ἐφάνησαν μεγάλοι!

Ὡ χελιδόνες σύρετε τοῦ ἔαρος τὸ ἄρμα·
Τοῦ ἔαρος μὴνύτριάι σεῖς εἰσθε, ὦ ἀθῶιαι!
Τῆς τεθλιμένης κτίσεως ὑπάρχετε τὸ χάρμα
"Ὅτ' ἔρχεσθε ἀθρόαι.

Τοῦ παραδείσου ὁ Θεὸς τὰς θύρας σᾶς ἀνοίγει
Καὶ εἰς τὸν κόσμον, ὦ μικραὶ, σᾶς στέλλει ἐλευθεράς·
Τὰς κλείει δ' ὅταν ἐξ ὑμῶν καὶ ἡ ἐσχάτη φύγῃ
Εἰς τοὺς λευκοὺς αἰθέρας.

« Ὡ Χερουβὶμ — σᾶς μελωδεῖ — μὲ σγῆμα χελιδόνος
Εὐαγγελίσαστε τῇ γῇ ὅτι τὸ ἔαρ ἦλθεν·
"Ὅτ' ἦλθε πάλιν ἡ χαρὰ, ὅτ' ἐφυγεν ὁ πόνος
Καὶ ὁ χειμὼν παρῆλθεν!

2.

Ναί, ναί! εὐαγγελίσαστε ὅτι θὰ μειδιάσω . . .
"Ὅτι ἀμέσως δι' αὐτοῦ τοῦ μειδιάματός μου
Μὲ σμαραγδίνιας καλλονὰς ἐγὼ θεὸς νὰ σκεπάσω
Τὸ πρόσωπον τοῦ κόσμου!

Ὡ χελιδόνες! ἄλλοτε — πρὸ δυσχλίων χρόνων! —
Ὅποτεν ἐπεστρέφατε μὲ τοὺς καλοὺς γεράνους
Οἱ παῖδες οἱ παιδοῦτάτοι τῶν θείων μας προγόνων
Βαστάζοντες στεφάνους.

Τοὺς οἴκους περιήρχοντο καὶ τὴν ἐπιστροφὴν σας
Ἀνγγέλλον συμπάλλοντες: « Ἡ χελιδὼν ἐστάλη! »
Καὶ τώρα — ὦ μεταβολὴ καρῶν! τὴν ἔλυσιν σας
Εἰς ψάλτης μόνον ψάλλει!

Τί πληττετε τὸν οὐρανὸν μὲ τὰ μικρὰ πτερὰ σας;
Ὡ μελανόλευκα πτηνὰ, βιαίως τί πετᾶτε;
Διὰ τί τόσον γοερὰ τὰ τερετίσματά σας;
Τὰ στέρνα τί τρυπᾶτε;

Ταλαίπωρα! δὲν ἤυρατε τὰς φωλεάς σας πάλιν!
Τίς ἄρα σᾶς κατέστησεν ἀνέστια καὶ ξένα;
Τίς ἄρα σᾶς ἐδύθεισεν εἰς συμφορὰν μεγάλην,
Πτηνὰ δυστυχισμένα;

3.

Χειμὼν ἐλεηλάτησε βαρὺς τὴν οἰκουμένην·
Εἰς τὰ νερά του ἐπνίξε δεινῶνας καὶ χωρία·
Ἐφόνευσε μὲ τὴν πνοὴν αὐτοῦ τὴν παγωμένην
Ἀνθρώπους καὶ θηρία!

Ἄ! παύσατε, φιλόπινα πτηνὰ, τὰ κλαύματά σας!
Τὰς φωλεάς σας κτίσατε μὲ ἄχυρον ἢ χῶμα
Καὶ κελαδήσατ' ἔπειτα τοὺς νέους ἔρωτάς σας
Μὲ τὸ γλυκὺ σας στόμα.

Ὁ Ὑψιστος σᾶς ἐστελεῖν ἐδῶ πρὸς εὐφροσύνην.
Λοιπὸν, ἀθῶιαι ψάλτριάι, χρεῶν νὰ κελαδῆτε,
Χρεῶν νὰ ναυορίζετε τὴν τῆς ψυχῆς ὁδὸν
Καὶ νὰ χαροποιῆτε!

— Ἦλθατε; καλῶς ἦλθατε, ὦ φίλαι χελιδόνες!
Νὰ μ' ἐπισκέπτεσθε συχνὰ εἰς τὸ παράθυρόν μου·
Θὰ παύουν μὲ τὸ ἄσμα σας εὐδὺς αἱ ἀλγηδόνες
Τῶν νέων ἡμερῶν μου.

Μάρτιος, 1850.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΡΑΦΟΠΟΥΛΟΣ.